Ner. 238. ROK 1843. SRODA 18 PAŹDZIERNIKA

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE. Jutro Piotra z Alkan.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE. Jutro Przybysław.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina		Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopień ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne
	6	27 2, 142	† 5, 0	2, 54	Zachod, i słaby	Pochmurno	
16	2	1, 175	7, 8	2, 97	Żaden	,,	Deszcz
	10	11, 439	6, 3	3, 23	,,	,,	Deszcz

Cześć Urzędowa.

Nro 9211

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI W SENACIE RZĄDZĄCYM

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W skutek rozporządzenia Senatu Rządzącego z dnia 6 b. m. do N. 5232 zapadłego podaje do wiadomości iż w dniu 31 b. m., odbędzie się w biórach Wydziału z rana od godziny 11 do 2 licytacya przez opieczętowane deklaracye na dostawę furażu dla żandarmeryi i koni pociągów skarbowych, oraz słomy dla milicyi na posłanie w roku 1844 potrzebnych, których artykułów ilość jest następująca: 1) dla żandarmeryi owsa korcy 1229 garcy 17, siana centnarów 1573 funtów 80, słomy centnarów 876 funtów 90; 2) dla pociągów skarbowych owsa korcy 118 garncy 4, siana centnarów 494 funtów 10, słomy centn[illegible] 329 funtów 40; 3) dla milicyi na posłanie słomy centnarów 757 funtów 80; chęć przeto licytowania mający, najdalej w dniu wyżej oznaczonym do godziny 2 winni będą złożyć na ręce Senatora prezydującego w Wydziale Spraw Wew. i Pol. deklaracyą opieczetowaną obejmującą wyraźnie ceny za jakie arty[illegible]y wymienione dostawić podejmują się razem lub szczegółowo, na której to deklaracyi kassa główna domieści świadectwo jako *vadium* w kwocie zł. 1450 na ogólną dostawę lub szczegółową co do owsa zł. 800, co do siana złp. 400, a słomy złp. 350 złożone zostało. O bliższych warunkach dostawy każdego czasu w biórach Wydziału wiadomość powziąść można.

Kraków d. 12 Października 1843 r.

Senator Prezydujący
KOPFF.
Referendarz L. *Wolff.*

Nro 8999.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI. W SENACIE RZĄDZĄCYM

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W dniu 26 Września r. b. z ludzi przy czyszczeniu studni w pałacu Zamkowym pracujących, trzech porażonych zostało zabijającym powietrzem, z tych dwóch uratowano, trzeci zaś Wojciech Książek na ostatnim w studni rusztowaniu pozostał. Dla uratowania go samą ludzkością powodowani spuścili się po drabinie dobrowolnie Jgnacy Czerwiński majster murarski i Stanczyk żołnierz milicyi, lecz niedoszedłszy do miejsca w którem leżał Wojciech Książek padli ofiarą śmierci. Za użyciem środków czyszczących powietrze, wydobyte zostały już

nieżywe ciała trzech osób przy pomocy Kazimierza Karlińskiego, Jakóba Kłosek, Alexego Jankowskiego, Kajetana Laskowskiego, Wojciecha Papież, Józefa Książek, Jacka Laskowskiego i Felixa Szczepańskiego, którzy z narażeniem własnego życia nieśli ratunek w namienionym wyżéj smutnym wypadku. Oddając więc Wydział publiczną pochwałę rzeczonym indywiduom których poświęcenie Senat Rządzący wynagrodził, podaje równie do wiadomości czyn godny pamięci Ignacego Czerwińskiego i żołnierza Stanczyka.

Kraków d. 7 Października. 1843 r.

Senator Prezydujący
KOPFF.
Referendarz L. *Wolff.*

C E N Y Z B O Z A
Na targowicy publicznéj w Krakowie w 3ch gatunkach praktykowane.

Dnia 16 i 17 Października 1843 roku.	1. Gatunek				2. Gatunek				3. Gatunek			
	od		do		od		do		od		do	
	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.
Krz. Pszenicy	17	—	18	—	16	15	16	—	14	24	14	—
,, Zyta.....	12	6	12	—	—	—	11	20	—	—	—	—
,, Jęczmien	8	18	8	15	—	—	8	—	—	—	—	—
,, Owsa....	—	—	6	15	—	—	5	15	—	—	—	—
,, Grochu..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
,, Jagieł.....	—	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—
,, Rzepaku	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
,, Tatarki..	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
,, Soczew ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
,, Prosa....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
,, Koniczyny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wielogrochu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
,,Ziemniaków	—	—	2	20	—	—	—	—	—	—	—	—
Cetnar Siana	—	—	2	12	—	—	1	24	—	—	1	12
,, Słomy	—	—	3	—	—	—	2	—	—	—	—	—

Jaj kurzych kopa . . . . zł. 2 —
Masła garniec od złp. 5 gr. 15 do złp. 6 gr, 15.
Spirytusu garniec z opłatą w 1 gatunku od zł. 4 gr. 15do złp. 5 gr. —. Okowity garniec z opłatą w 1 gatunku od złp. 3 gr. 15 do złp. 4 gr. —
Drożdży wanienka złp. 8 g. — do złp 12
Masła czystego garniec od zł. 6 g. — do zł. 7 gr. —
Sporządzono w biórze Komissariatu Targowego Kraków d. 17 Października 1843 r.

Kommissarz Targowy.
W. Dobrzański.

LOTERYA KRAJOWA.

W ciągnieniu 1068 dnia 18 Pazdziernika 1843 roku w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały następujące Numera:

| 77. — 87. — 10. — 47. — 7.

Przyszłe ciągnienie 1069 przypada dnia 25 Października 1843 roku

W Kleparzu dnia 20 Października b. r. w domu pod N. 4 w dolnym mieszkaniu przez publiczną licytacyą o godzinie 10 rano sprzedaż odbędzie się za gotową zaraz zapłatę w monecie srebrnéj *courant*, jęczmień częściowo lub hurtem, perły uryańskie sznurków 5, niemniej pieniądze gotowe Królestwa Polskiego z r. 1830 kompletne w puzderku, które wprzód można obejrzeć w tymże domu u właściciela każdego czasu.

Skorczyński Kom. Sąd.

Wiadomości zagraniczne.

— *Petersburg* 20 *Września.* —

N. Cesarz Jmć, na zdanie Komitetu PP. Ministrów: 27 Lipca b. r. raczył rozkazać: nagrodzić Grodzieńskiego obywatela; starozak. Zymmela Nochimowicza za oddaną tamecznemu krajowi usługę przez założenie drukarni i posunienie ku podobnemu do osiągnienia stopniowi kunsztu odlewania liter, medalem złotym na wstęgę orderu św Anny z napisem: »Za pożyteczne dla noszenia na szyi.

W skutku doszłych do N. Pana wiadomości, że Kollatorowie kościołów rzymsko katolickich częstokroć na proboszczów wybierają Xięży niemających należytych ku temu przymiotow, i nawet takich, którzy byli pod sądem a przez to stawiają trudności dyecezalnym zarządom, odpowiedzialnym za czynności podwładnego im duchowieństwa, J. C. M. w dniu 11 Czerwca b. r. raczył rozkazać: zostawić Zwierzchnościom dyecezalnym, izby z własnej uwagi mianowały i uwalniały proboszczów, zaś prawo służące Kollatorom do wybierania proboszczów i wydawania im świadectw, pod nazwaniem Prezenty skasować.

— *Kyritz* 4 *Października.* —

Wczoraj o półdo10éj w wieczór Król Jmć w przejeździe z Potsdamu do Lüneburga przybył do tutejszego miasta i był przez tutejszych mieszkańców radosnemi okrzykami przyjęty, i dziś rano w dalszą udał się podróż na manewra.

— *Brandenburg* 4 *Października.* —

Wczoraj w wieczór przejeżdżali tędy parostatkiem do Lüneburga Xiążę pruski, Xiążę Karol i Xiążę Albrecht.

— *Paryż* 1 *Października.* —

Pan Fould, który z swéj podróży do Madrytu wczoraj powrócił do Paryża, był tegoż dnia przez Króla przyjmowany: Dowiadujemy

się, że ten znany bankier udał się do Hiszpanii dla rozpoznania stosunków pożyczki Salamanki, ale przekonawszy się z bliska o nicości finansów owego kraju, odjechał napowrót.

Wczoraj p. Olozaga w przytomności Króla, miał długą konferencyą z Królową Krystyną w St. Cloud.

W ministerstwie marynarki panuje obawa z powodu położenia francuzkiéj i morskiéj siły zbrojnéj na Markizach i wyspach Towarzyskich Już blisko dwa miesiące upływa od ostatniego urzędowego raportu p. Dupetit-Thouard, i nie wiadomo jak się skończył spór, który wszczął angielski Kommodor przy Otahiti.

Z wykazów urzędowych okazuje się; że przeszło 300 wędrowców przesiedliło się do Afryki, i ta liczba ciągle się pomnaża. Między kolonistami w Afryce znajduje się wielu Szwajcarów.

Hr. St. Aulaire, francuzki poseł w Londynie, który za urlopem bawił w swych dobrach spiesznie powołany został do Paryża, gdzie z p. Guizot częste miewa konfenrencye względem interessów greckich.

Dwa punkta zajmują w téj chwili prawie wszystkie dzienniki francuzkie obwarowanie Paryża, i zrzeczenie się przez p. Salvandy poselstwa w Madrycie. Co do p. Salvandy, rzeczą jest pewną, że nie powróci do Madrytu, i do tego dążą usiłowania przybyłego tu p. Olozaga teraz ani Anglia ani Francya, jedyne wielkie mocarstwa, które zostają w dyplomatycznych stosunkach z rządem madryckim, nie są tam przez ich posłów reprezentowane. Łatwo pojąć, że rządowi tymczasowemu musi wiele na tem zależyć, aby w czasie otwarcia kortezów, przynajmniéj Francya, na któréj przymierzu się wspiera, była przez rzeczywistego posła reprezentowaną; Dopiero w takim razie i p. Olozaga w charakterze posła przy dworze tuileryjskim wystąpi, do czego listy wierzytelne ma w kieszeni.

Moniteur ogłosił wykaz produkcyi i konsumcyi cukru krajowego z buraków w ciągu miesiąca Sierpnia r. b. z czego okazuje się, że fabrykacya cukru krajowego znacznie się zmniéjszyła.

Jenerał belgijski van der Meer, który jak wiadomo, będąc na śmierć skazany, pod tym tylko warunkiem został przez Króla belgijskiego ułaskawiony, że Europę na zawsze opuści, bawił tu w Paryżu w celu uregulowania swoich spraw finansowych, ale gdy pobyt jego w Paryżu zdawał się być zbyt długim, został aresztowany, poczem niezwłocznie odpłynął do południowéj Ameryki.

Hr. d'Argout, Dyrektor banku i u Króla osobiście bardzo dobrze położony, wyjechał do południowéj Francyi, ma on się udać do Hiszpanii dla zdania sprawy o stanie tego kraju i o trwałości ministerstwa Lopeza. Pożyczka pana Salamanca nie znajduje dotychczas u tutejszego banku żadnego wsparcia. Podróż Hrabiego d'Argout może więc mieć związek z operacyami bankowemi w téj pożyczce. Xiążę Decazes znajduje się teraz także nad granicą hiszpańską.

Rodzina Królewska przybyła wczoraj do zamku Fontainebleau gdzie także jutro spodziewani są Xstwo Nemours, a pojutrze Królestwo Belgijscy, dla obchodzenia rocznicy urodzin Króla Ludwika Filipa, który dnia 6 Października zacznie rok 71szy. D. 7 uda się znowu dwór do St. Cloud i tam przepędzi resztę jesieni.

Mianowanie Xięcia Aumale Gubernatorem Konstantyny ma już być podpisane. Słychać, że zarząd téj prowincyi powierzony będzie Królewiczowi niezawiśle od Jluego Gubernatora Bugeaud, a Jenerał Buragnay d'Hilliers zostawać ma pod rozkazami tegoż xięcia.

Zapewniają, z wiarogodnego źródła, że D. Karlos gotów jest rzec się praw swoich do korony hiszpańskiéj, pod warunkiem, aby syn jego, Xiążę Asturyi, zaślubiwszy się z Królową Izabellą; sam był Krolem nie zaś mężem Królowéj, i panował pod imieniem Karola VI, gdyż D. Karlos nie z rzeka się swego tytułu Karola V Mocarstwa zaproponować miały średnią drogę, dla usunięcia tych trudności, t. j. Xiąże Asturyi pod imieniem Ferdynanda VIII lub Karola Ludwika I zaślubić się ma z Królową Izabellą i oboje panować będą tak, że na tronie hiszpańskim, tak jak w wieku 15 zasiadać będą razem Karol i Izabella. Nadto zaproponować miano, aby przy zawieraniu tego rodzaju umowy zastrzeżono wyraźnie, że ani D. Karlos, ani Królowa Marya Krystyna nie pozostaną już nigdy w Hiszpanii.

Część wojska, które odbywało manewra pod Lyonem, posunąć się ma ku granicy hiszpańskiéj.

— *Dnia 2 Października.* —

Xstwo Nemours przybyli wczoraj w wieczór z Lyonu do St. Cloud. Zwinięcie obozu pod Lyonem rozpoczęło się onegdaj. Dwor zdaje się być daleko więcéj zadowolonym z rezultatu podróży xstwa Nemours do Lyonu niż do departamentów zachodnich. Ludność Lyonu miała bardzo serdecznie przyjmować xięcia Nemours.

Sądzą, że nie pierwej uda się z tąd poseł nasz do Madrytu, dopóki się nie okaże, że rząd tymczasowy madrycki osiągnął większość w kortezach.

Posłano rozkaz do Tulonu, aby natychmiast wysłano trzy liniowe okręty do Pireus (w Grecyi).

Skarb hiszpański ma być w tak złym stanie że ministerstwo Lopeza nie może zebrać pieniędzy nawet na utrzymanie dworu królowéj Izabelli.

Słychać, że w krótce wysłany zostanie do Chin francuzki parowy wojenny okręt o sile 200 koni, aby mieszkańcom niebieskiego królestwa pokazać, że i Francuzi podobnie jak Anglicy parowe okręty mają.

W téj chwili 1400 robotników zajętych jest budową kolei żelaznej z Orleanu do Tours, która do przyszłéj jesieni ma być ukończona.

Hrabiowie Lovatelli i Ravennes, którzy w Bononii są skompromitowani, przybyli do Paryża.

Spodziewają się, że téj zimy Meyerbeer da do przedstawienia jednę z swych oper, *Proroka* lub *Afrykankę*, do których znowu Scribe text dostarczył.

— *Londyn* 26 *Września* —

Wczoraj odbyła się pod przewodnictwem Królowéj rada gabinetowa, na któréj postanowiono wydać proklamacyą przeciw rozruchom w Walii, i odroczenie zgromadzenia Parlamentu od 19 Paź. do Listopada.

J. C. W. W. Xiążę Michał rossyjski, przybył tu onegdaj. Przyjmowany był przez Barona Brunów i członków poselstwa i odprowadzony do hotelu Mivarta. Królowa zaraz po przybyciu zaprosiła W. Xięcia do Windsor, gdzie świetne na jego przyjęcie poczyniono przygotowania, i dokąd J. C. Wysokość dziś się udał. Mają tam być wyprawione różne uroczystości, między innemi i parada stojących tam pułków.

Drugie wydanie dziennika *Morning Chronicle* udziela nam nadeszłą przez Paryż i Maltę wiadomość, że parostatek *Memnon*, wiozący pocztę wschodnio indyjską, rozbił się w dniu 1 Sierpnia przy brzegu Afryki blisko przylądka Guardafui przy wejściu na morze Czerwone, naprzeciw Aden. Ludzie i pieniądze uratowano, ale paki passażerów i pocztowe zatonęły. *Times* otrzymała o tym przypadku list z Kairu pod d. 13 Września, według którego na dowódzcę parostatku nie mała spada wina tego nieszczęścia. Parostatek uderzył o skałę po zawiadomieniu kapitana przez strażowego oficera o bliskości lądu, a tem samem o grożącem niebezpieczeństwie. Kapitan Heines, polityczny ajent w Aden, wysłał trzy statki dla zabrania ludzi. Z 170 passażerów przybyło już dwóch na parostatku Kalkuckim z Aden do Suez.

Dziennik *Dublin Pilot* utrzymuje, że pan Shaw, dotychczasowy Syndyk (*Recorder*) miasta Dublina i członek w Izbie Niższéj z tamecznego uniwersytetu Trójcy św. przeznaczony jest na lorda kanclerza Irlandyi.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 16 do dnia 17 Października.

Wędrychowska Katarzyna ob., Jabłońska Julia ob., Jarnowska Marya ob., Awłosiewicz Antoni, Załuski Antoni hr., Załuska Felicya hr., Załuski Maurycy hr., z Polski; — Stadnicki Leon ob., Piątkowski ob., Komar ob., Proszkowski Sewryn ob., Proszkowska Kazimira ob., z Galicyi; — Bocheński Julian ob., z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Gawrońska Wilchelmina ob., Bystrzanowski Maxymilian ob., Komornicki Hipolit ob., Dobiecki Eustachy ob., Ostrowski Brutus ob., do Polski; — Ustinow Alexander, Bocheński Julian ob., do Galicyi; — Jankowska ob., do Pruss.